

Carolus Clusius
college

CCC *Schoolplan* 2023-2028

Een wereldschool!

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan in wording van het Carolus Clusius College. Het betreft het schoolplan voor augustus 2023 tot augustus 2028.

De periode van het vorige schoolplan liep af in augustus 2022. Omdat er toen, mede door Corona, voor gekozen is om de Strategie Nota van de Landstede Groep met een jaar te verlengen is er voor ons schoolplan gekozen voor het schrijven van een addendum voor schooljaar 2022-2023.

In schooljaar 2022-2023 zijn we voortvarend aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een nieuw vierjarig schoolplan. Veel tijd is genomen voor het aanscherpen van de missie en visie. Ook is heel bewust gekozen voor het werken aan de hand van het inspectiekader. De vragen "wat is onze opdracht?" en "wat willen we bereiken?" hebben een belangrijke rol gespeeld.

Ook is bewust gekozen voor het ontwerpen van een gedragen en levend document. Het conceptschoolplan is meerder malen met het gehele personeel besproken. Ook hebben de ouder- en leerlingenraad meegewerkt en is de deel-medezeggenschapraad steeds geïnformeerd over de vorderingen.

Met vriendelijk groet,

Janneke Helmholt
Directeur Carolus Clusius College

INHOUD

1. POSITIE, MISSIE EN VISIE	3
1.1 Onze positie binnen de Landstede Groep.....	3
1.2 Opdracht voor onze school	4
1.3 De missie van de wereldschool	4
1.4 Pedagogische visie op leren en onderwijzen.....	5
2. ONDERWIJSPROCES (OP)	6
2.1 Ambities op schoolniveau	6
2.2 Wettelijke opdrachten	7
3. VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS).....	8
4. ONDERWIJSRESULTATEN (OR).....	9
5. KWALITEITZORG (SKA)	10
6. LEIDERSCHAP EN PERSONEELSBELEID	11
6.1 Leiderschap	11
6.2 Personeelsbeleid.....	11
BIBLIOGRAFIE	12
BIJLAGEN.....	13
Bijlage 1: Definitiematrix burgerschapscompetenties.....	13
Bijlage 2: Overzicht ambities schoolplan 2023-2028	15

1. POSITIE, MISSIE EN VISIE

1.1 ONZE POSITIE BINNEN DE LANDSTEDE GROEP

Bevoegd gezag:	College van Bestuur van de Landstede Groep
Directeur CCC:	J.A. Helmholt
Postadres:	Postbus 1115, 8001 BC Zwolle
Bezoekadres CCC:	Kamperweg 1, 8019 AV Zwolle
Telefoon:	088 850 7500
Contact:	info@hetccc.nl

Landstede Groep wordt gevormd door zes stichtingen. Vijf stichtingen bestaan uit één of meerdere scholen, de zesde stichting is de serviceorganisatie van de Landstede Groep. Het Carolus Clusius College is onderdeel van de stichting Agnieten College / De Boog. Onze stichting bestaat uit drie scholen in Zwolle, namelijk het Carolus Clusius College, het Meander College en Talentstad. Daarnaast zijn er drie scholen in de omgeving van Zwolle, namelijk het Agnieten College Zwartsluis, het Agnieten College Nieuwleusen en het Agnieten College Wezep.

Het Carolus Clusius College Zwolle maakt onderdeel uit van Landstede Groep. De missie en waarden van Landstede staan in de Strategie nota. In 2023 wordt een nieuwe Strategienota van Landstede ontwikkeld.

Op dit moment is deze nota dus nog niet klaar daarom noemen we de vijf kernwaarden van de vorige strategienota:

- We willen ontwikkelen
- We zoeken de ontmoeting
- We werken aan brede persoonsvorming
- We verleggen grenzen
- We zijn betrokken

De doorontwikkeling van deze waarden zijn te vinden in het volgende getekende verslag van een grote bijeenkomst van CvB, schoolleiders en beleidsmedewerkers.

Hierin is te lezen dat de nieuwe strategienota waarschijnlijk gevormd gaat worden rond de woorden: Ontmoeten, Ontwikkelen en Ontdekken.

Als Carolus Clusius College sluiten we met dit schoolplan aan bij deze kernwoorden van de Landstede Groep.

1.2 OPDRACHT VOOR ONZE SCHOOL

De opdracht voor onze school gaat uit van de drie funderende doelen van onderwijs zoals geformuleerd door Biesta (2022): persoonsvorming, kwalificatie en socialisatie.

Persoonsvorming – Het is onze opdracht om leerlingen te leren als persoon vrij, volwassen en verantwoordelijk in de wereld te laten staan. Leerlingen ontdekken op school hun eigen identiteit waarbij kwaliteiten en drijfveren centraal staan.

Kwalificatie – Het is onze opdracht om leerlingen kennis, vaardigheden en houdingen te laten verwerven zodat zij kunnen participeren in de samenleving en in het toekomstige beroepsleven.

Socialisatie – Het is onze opdracht om leerlingen voor te bereiden op hun leven als lid van een gemeenschap en kennis te laten maken met tradities, omgangsvormen en verschillende culturele perspectieven.

Door middel van onze missie en pedagogische visie op leren en onderwijzen geven wij hier invulling aan.

1.3 DE MISSIE VAN DE WERELDSCHOOL

Wij zijn een wereldschool met een open christelijke identiteit en vinden het belangrijk om onze leerlingen passende bagage mee te geven voor een leven in een veranderende wereld. Vanuit deze gedachte hebben wij onze missie als volgt omschreven:

Op het Carolus Clusius College leren wij onze leerlingen om zich als wereldburger verbonden te voelen met de wereld om hen heen, zodat zij een actieve rol kunnen spelen in het ontwikkelen van een maatschappij die inclusief, tolerant en veilig is.

Ons doel is om over vier jaar een toonaangevende school te zijn op het gebied van de ontwikkeling van wereldburgerschapscompetenties. Wij bevorderen actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op¹:

1. Democratisch handelen
2. Maatschappelijk verantwoordelijk handelen
3. Omgaan met conflicten
4. Omgaan met verschillen

1.4 PEDAGOGISCHE VISIE OP LEREN EN ONDERWIJZEN

Bij het vertalen van onze missie naar onze visie op leren en onderwijzen kijken wij vanuit een pedagogisch perspectief naar onze praktijk. Hierin staan drie kernwaarden centraal: samen, optimistisch en meedoen.

Samen: Leren is een actief en sociaal proces, waarin we leren met en van anderen. Door met onszelf en onze omgeving in verbinding te staan leren we verantwoordelijkheid te nemen voor onze eigen ontwikkeling en de ontwikkeling van de wereld om ons heen.

Optimistisch: Vanuit een optimistische levenshouding kijken we met positieve en hoge verwachtingen naar de ontwikkeling van onszelf, de ander en de wereld om ons heen.

Meedoen: De wereld bevat een schat aan perspectieven om van te leren. Vanuit een nieuwsgierige houding nemen we actief deel aan de samenleving, waarbij we uitgaan van gelijkwaardigheid tussen mensen - ook al weten we dat niet iedereen in de wereld dezelfde kansen krijgt.

Binnen de vier onderwijsteams wordt op basis van de missie en visie gewerkt aan de invulling van onze onderwijskundige ontwikkelingen.

Binnen de vaksecties wordt op basis van de missie en visie gewerkt aan de invulling van onze vakdidactische ontwikkelingen.

---

¹ Zie definitiematrix in bijlage 1

2. ONDERWIJSPROCES (OP)

2.1 AMBITIES OP SCHOOLNIVEAU

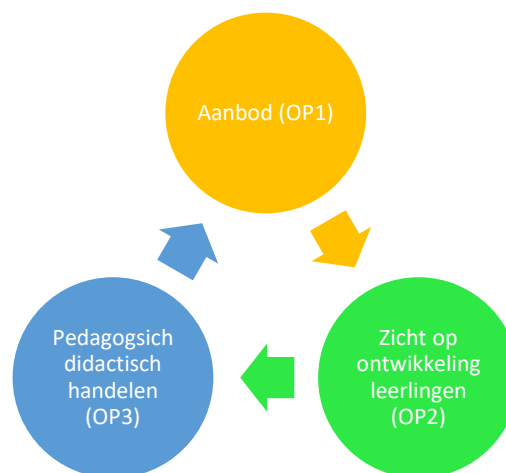
Het is onze ambitie om een toonaangevende school te zijn in de ontwikkeling van wereldburgerschapscompetenties. Daarom werken wij actief aan democratisch- en maatschappelijk verantwoord handelen en omgaan met conflicten en verschillen.

Vanuit deze ambitie stemt ieder team zijn aanbod af op wat de leerlingpopulatie nodig heeft. Het aanbod (OP1) op het CCC bereidt leerlingen voor op het behalen van een diploma, op het vervolgonderwijs en het leven in de samenleving.

Vanuit deze ambitie verbeteren we de basisvaardigheden: taal, rekenen, digitale geletterdheid en burgerschap (OP1 & OR2).

Vanuit deze ambitie verzamelen we systematisch informatie over de ontwikkeling van leerlingen, om de begeleiding af kunnen stemmen op het individuele leerproces en daarmee oog hebben voor de bevordering van gelijke kansen (OP2).

Tot slot willen we vanuit deze ambitie op basis van de verzamelde informatie een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat creëren, waarin leerlingen actief en betrokken zijn (OP3).

Teams

Voor de teams betekent bovenstaande ambitie dat we ons onderwijs afstemmen op de uitgangspunten van onze visie: samen, optimistisch, meedoen. We stemmen ons pedagogisch-didactisch handelen en ons aanbod af op wat de leerling nodig heeft. In de jaardoelenkaarten (teamplannen) wordt hier door ieder team invulling aan gegeven². Deze kaarten vormen de start van een cyclisch proces. Door middel van analyse wordt door het team bepaald of het pedagogisch-didactisch handelen en aanbod aansluiten bij wat de leerlingpopulatie nodig heeft. Indien nodig stellen de teams het pedagogisch-didactisch handelen en aanbod bij.

Dit geldt zowel voor de onderwijsteams als voor het OOP en het OT.

---

² Zie hoofdstuk 5

We zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het pedagogisch-didactisch handelen en aanbod onderling af te stemmen. Met als doel samen zicht te houden op de ontwikkeling van onze leerlingen.

Secties

Voor de secties betekent bovenstaande ambitie dat we ons onderwijs afstemmen op de uitgangspunten van onze visie: samen, optimistisch, meedoen. We ontwerpen een breed en gevarieerd programma, dat aansluit op de kerndoelen en eindtermen van het vak en de ontwikkelingen in de teams. In de vakwerkplannen wordt door iedere sectie invulling gegeven aan het programma. De secties actualiseren het vakwerkplan jaarlijks o.b.v. analyse van de resultaten.

2.2 WETTELIJKE OPDRACHTEN

Wij voldoen aan de wettelijke verplichting en daarmee aan de basiskwaliteit op het gebied van onderwijstijd (OP4). We stemmen vanuit onze missie en visie de onderwijstijd af op onze leerlingpopulatie. Wanneer uit onze analyses blijkt dat er aanpassingen moeten worden gedaan in de onderwijstijd, onderzoeken wij de mogelijkheden om dit te doen.

Het is onze wettelijke opdracht de afsluiting van het onderwijs zorgvuldig te laten verlopen (OP6). Hiervoor is het nodig dat alle documentatie rondom de afsluiting op orde, actueel en bekend is onder het personeel. De wijze waarop toetsing en examinering worden geborgd, is vastgelegd in onder andere de volgende beleidsplannen:

- Handboek Toetsing en Examinering
- Examenreglement
- Huishoudelijk reglement
- PTA / PTD
- Jaarverslag examencommissie

3. VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

Het is onze ambitie dat alle leerlingen en collega's de basiswaarden van de democratische rechtsstaat uitdragen. Daarom leven wij de protocollen en gedragsregels die gelden op onze school binnen en buiten de lessen na.

Om leerlingen voor te kunnen bereiden op een leven in een maatschappij die inclusief, tolerant en veilig is, vinden wij het noodzakelijk dat wij aan onze leerlingen en onze collega's sociale, fysieke en psychische veiligheid bieden.

Uit de Veiligheidsmonitor en de tevredenheidsonderzoeken die wij jaarlijks afnemen blijkt dat de beleving van de veiligheid en het welbevinden van onze leerlingen en collega's als positief wordt ervaren.

We onderkennen dat de complexiteit van ons schoolgebouw met zich meebrengt dat er extra aandacht nodig is voor het waarborgen van de veiligheid.

Vanaf het schooljaar 2022-2023 wordt er geïnvesteerd in het verbeteren van het pedagogisch klimaat in de school en de groepsdynamiek.

De protocollen en regels zijn gebundeld in het Schoolveiligheidsplan (SVP). Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. We evalueren het SVP jaarlijks en stellen het indien nodig bij.

4. ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

In het schooljaar 2022-2023 voldoen wij aan de door de inspectie gestelde normen op het gebied van: onderwijspositie, onderbouwsnelheid, bovenbouwsnelheid, examenresultaten. Al zien we wel dat het bovenbouwsnelheid van de havo onder druk staat.

Als school komen wij tot de conclusie dat wij hogere verwachtingen mogen hebben van de resultaten van onze leerlingpopulatie.

De bovengenoemde indicatoren van inspectie zijn weliswaar boven de norm, toch zien wij dat wij gemiddeld scoren ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Op het CCC hebben wij relatief weinig leerlingen uit achterstandsgebieden. Veel van onze leerlingen hebben een thuissituatie waarvan blijkt dat deze de kans op succes vergroot. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van hoogopgeleide ouders die bij elkaar zijn (NRO, 2022).

Het is onze ambitie om de gesprekken over de onderwijsresultaten te integreren in onze kwaliteitscyclus.

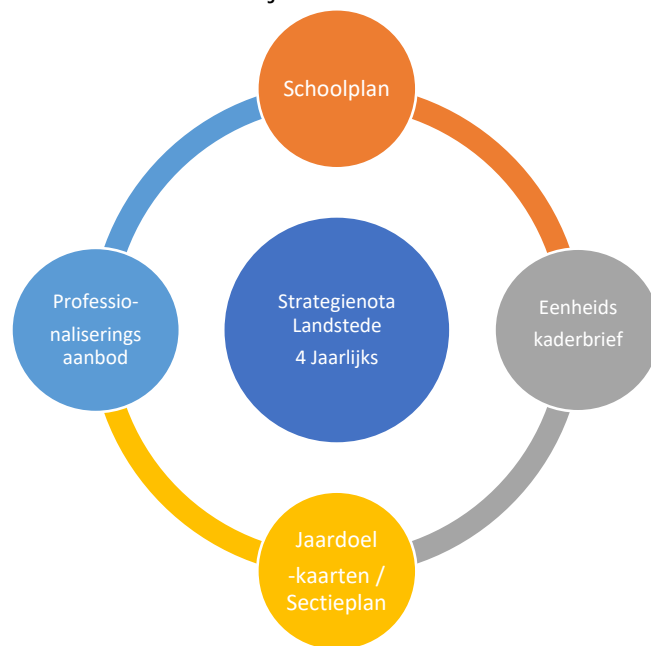
Daarnaast zien wij in de JIJ-toetsen dat onze leerlingen Nederlands lezen & taalverzorging en rekenen binnen alle niveaus in klas 1, 2 en 3 onder het landelijk gemiddelde scoren.

Het is onze ambitie om in de beleidsstukken Taal en Rekenen hier heldere doelstellingen voor te schrijven.

5. KWALITEITSZORG (SKA)

Het is onze ambitie om te werken aan een cultuur waarin wij samen onderzoekend leren. Daarom doen we onderzoek op basis van relevante literatuur en data en stellen ontwikkelingen waar nodig bij. Het kwaliteitsbeleid is hierbij ondersteunend.

Het kwaliteitsbeleid is ondersteunend voor het realiseren van onze ambities en doelen die wij ons in dit schoolplan voor de komende vier jaar stellen.

Vanuit het schoolplan wordt er een eenheidskaderbrief opgesteld, waarin de schoolleiding o.b.v. de strategienota, de voorjaarsbrief en het schoolplan richting geeft aan het komende cursusjaar. Vanuit deze eenheidskaderbrief worden jaardoelenkaarten middels dialoog door teams, taakhouders en projectleiders ingevuld en worden sectieplannen aangescherpt. We passen ons professionaliseringsaanbod hierop aan

Het is onze ambitie om de PDCA-cyclus op team-, sectie-, taakhouder- en projectleidersniveau te borgen. In het kwaliteitszorgplan beschrijven we de PDCA-cyclus.

Daarnaast is het onze ambitie om in de beleidsplannen die benoemd worden in dit schoolplan, te beschrijven op welke manier wij invulling geven aan leerling participatie.

6. LEIDERSCHAP EN PERSONEELSBELEID

6.1 LEIDERSCHAP

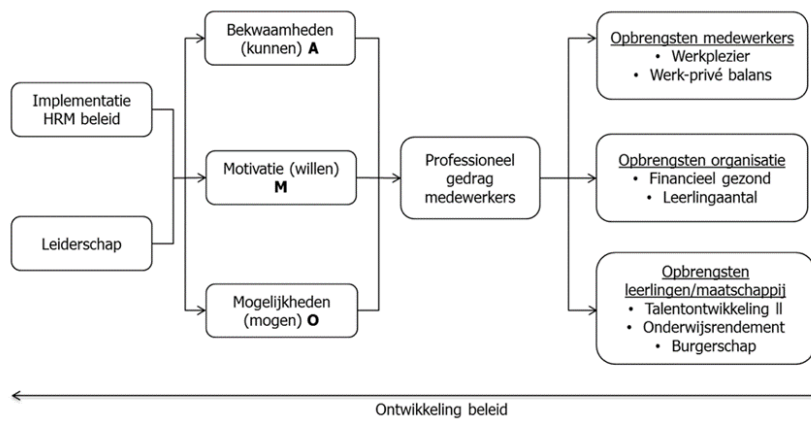
In de afgelopen jaren hebben we een start gemaakt met het invoeren van gespreid leiderschap in de school. Gespreid leiderschap betekent dat iedereen invloed uit kan oefenen op onderwijskundige en organisatorische processen binnen de school en het onderwijs. Leiderschap verwerf je niet vanuit een positie of functie maar op basis van expertise en affiniteit (Snoek, Hulsbos, & Andersen, 2019).

Het is onze ambitie om de invloed van collega's op het onderwijs in onze school te versterken. Daarom werken we volgens de principes van Teacher Leadership, waarin collega's hun expertise en ervaring inzetten om samen het onderwijs te verbeteren.

6.2 PERSONEELSBELEID

We werken toe naar een professionele cultuur waarin de gesprekken die we voeren uitgaan van de bekwaamheden, motivatie en mogelijkheden van ons personeel. We werken volgens de principes van het AMO-model (Leisink, Knies, &

Visser, 2019, p. 23): wat kunnen mensen, hoe kunnen wij ze motiveren en hoe kunnen wij ze de gelegenheid bieden en faciliteren om het beste uit zichzelf te halen.

Het is onze ambitie om herkenbaar personeelsbeleid te voeren, op basis van de principes van gespreid leiderschap.

In onze professionaliseringsgids bieden we jaarlijks scholingen aan die een relatie hebben met de onderwijsthema's van het betreffende schooljaar. De professionalisering is daarmee ook een onderdeel van de gesprekken die we voeren met medewerkers.

BIBLIOGRAFIE

Knies, E. (2019). *De zon- en schaduwzijde van Strategisch HRM*. Utrecht: www.evaknies.com.

Leisink, P., Knies, E., & Visser, S. (2019). *Werk maken van Strategisch HRM*. Utrecht: VO-academie i.o.v. VO-raad.

NRO (2022). *Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?. Rapportage naar aanleiding van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs*.

Snoek, Hulsbos, & Andersen. (2019). *Gespreid Leiderschap*. Opgehaald van <https://www.gespreidleiderschap.nl>: <https://www.gespreidleiderschap.nl>

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: DEFINITIEMATRIX BURGERSCHAPSCOMPETENTIES

Sociale taken zijn taken die leerlingen in een democratische samenleving moeten kunnen vervullen. Voor het ontwikkelen van een instrument voor het meten van burgerschap zijn de sociale taken die leerlingen in hun dagelijks leven moeten kunnen vervullen als startpunt genomen. Mede op basis van een uitgebreide literatuurstudie zijn vier sociale taken geselecteerd:

1. Democratisch handelen: het aanvaarden van en bijdragen aan een democratische samenleving.
2. Maatschappelijk verantwoord handelen: medeverantwoordelijkheid nemen voor de leefgemeenschappen waartoe men behoort.
3. Omgaan met conflicten: betreft (lichte) conflictsituaties of belangentegenstellingen waarbij de leerling zelf 'partij' is.
4. Omgaan met verschillen: bij 'verschillen' gaat het hier om sociale, culturele, religieuze en uiterlijke verschillen.

De burgerschapscompetenties van leerlingen worden gezien als het vermogen van leerlingen om adequaat te handelen in de sociale situaties waar ze binnen een democratische samenleving deel van uit maken. Burgerschapscompetenties bestaan uit het hebben van bepaalde kennis, attitudes en vaardigheden: - Kennis: het weten, begrijpen en inzicht hebben in wat je het beste kunt doen met betrekking tot de vier sociale taken. - Attitude: het vinden (meningen), willen, bereid zijn om... ten aanzien van de vier sociale taken. - Vaardigheid: de inschatting van de eigen vaardigheid voor de vier sociale taken.

	Kennis	Attitude	Vaardigheid
	Een leerling die beschikt over deze kennis..	Een leerling die beschikt over deze attitude..	Een leerling die beschikt over deze vaardigheid..
Democratisch handelen Het aanvaarden van en bijdragen aan een democratische samenleving.	Weet wat democratische principes zijn en wat het handelen volgens die principes inhoudt: *(grond)rechten * het horen van ieders stem etc.	Wil recht doen aan iedereen, ieders stem horen, dialoog aangaan en meerderheids- en minderheidsstandpunten respecteren, en wil een actieve, kritische bijdrage leveren.	Kan het eigen standpunt naar voren brengen, luisteren naar de standpunten van anderen en deze serieus nemen.
Maatschappelijk verantwoord handelen Medeverantwoordelijkheid nemen voor de leefgemeenschappen waartoe men behoort.	Kent sociale regels. Sociale regels zijn wettelijke of ongeschreven regels voor het sociaal verkeer	Wil zich sociaal rechtvaardig opstellen, is bereid tot zorg en hulp, en wil de ander en het milieu niet schaden door het eigen gedrag. Sociaal rechtvaardig = niemand uitsluiten, zorgen dat iedereen mee kan doen.	Kan zich sociaal rechtvaardig opstellen, zich aan spelregels houden, iets bijdragen aan het collectief belang en weet te voorkomen dat de ander of het milieu geschaad wordt door het eigen gedrag.
Omgaan met conflicten Betreft (lichte) conflictsituaties of belangentegenstellingen waarbij de leerling zelf 'partij' is.	Weet dat overleg met de ander een goede manier is om het conflict op te lossen, dat de hulp van anderen kan worden ingeroepen en dat fatsoensregels in acht moeten worden genomen.	Wil conflicten oplossen, is bereid het standpunt van de ander serieus te nemen bereid samen naar een acceptabele oplossing te zoeken.	Kan duidelijk maken wat het van iets vindt, kan rustig blijven, kan escalatie tegengaan, kan naar de ander luisteren en zich in de ander verplaatsen.

<p>Omgaan met verschillen</p> <p>Bij 'verschillen' wordt hier met name gedacht aan sociale, culturele, religieuze en uiterlijke verschillen.</p>	<p>Weet dat culturele verschillen bestaan, heeft kennis van sociale gedragsregels in verschillende sociale situaties, weet wanneer er sprake is van vooroordeel en discriminatie.</p>	<p>Heeft belangstelling voor andermans opvattingen en leefstijl, wil die respecteren en daarover communiceren, is bereid eigen opvattingen en leefstijl niet als enige waarheid te zien.</p>	<p>Kan zich bewegen in onbekende sociale situaties, kan met verschillende anderen samenwerken, en kan met sociale spanningen omgaan. Tot dit laatste wordt ook het afwijzen van intolerant en discriminerend gedrag gerekend.</p>
---	---	--	---

BIJLAGE 2: OVERZICHT AMBITIES SCHOOLPLAN 2023-2028

Onderwijsproces	<p>Het is onze ambitie om een toonaangevende school te zijn in de ontwikkeling van wereldburgerschapscompetenties.</p> <p>Deze ambitie bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> Vanuit deze ambitie stemt ieder team zijn aanbod af op wat de leerlingpopulatie nodig heeft (OP₁) Vanuit deze ambitie verbeteren we de basisvaardigheden: taal, rekenen, digitale geletterdheid en burgerschap (OP₁ & OR₂). Vanuit deze ambitie verzamelen we systematisch informatie over de ontwikkeling van leerlingen, om de begeleiding af kunnen stemmen op het individuele leerproces en daarmee oog hebben voor de bevordering van gelijke kansen (OP₂). We willen vanuit deze ambitie op basis van de verzamelde informatie een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat creëren, waarin leerlingen actief en betrokken zijn (OP₃).
Veiligheid en schoolklimaat	Het is onze ambitie dat alle leerlingen en collega's de basiswaarden van de democratische rechtsstaat uitdragen.
Onderwijsresultaten	Het is onze ambitie om de gesprekken over de onderwijsresultaten te integreren in onze kwaliteitscyclus.
	Het is onze ambitie om in de beleidsstukken Taal en Rekenen hier heldere doelstellingen voor te schrijven.
Kwaliteitszorg	Het is onze ambitie om te werken aan een cultuur waarin wij samen onderzoekend leren. Daarom doen we onderzoek op basis van relevante literatuur en data en stellen ontwikkelingen waar nodig bij.
	Het is onze ambitie om de PDCA-cyclus op team-, sectie-, taakhouders- en projectleidersniveau te borgen. In het kwaliteitszorgplan beschrijven we de PDCA-cyclus.
	Het is onze ambitie om in de beleidsplannen die benoemd worden in dit schoolplan, te beschrijven op welke manier wij invulling geven aan leerling participatie.

Leiderschap en personeelsbeleid	Het is onze ambitie om de invloed van collega's op het onderwijs in onze school te versterken.
	Het is onze ambitie om herkenbaar personeelsbeleid te voeren, op basis van de principes van gespreid leiderschap.